

**Gemeente
Rotterdam**

Bestuurs- en Concernondersteuning
Financiën en Organisatie, Dienstverlening, Grote
Projecten
Maarten Struijvenberg

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Bernie Goedhart
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 23bb004873
Ons kenmerk: M2307-759 - 23bo007650

Onderwerp: Investeer in Rotterdams open data
platform

Datum: B&W 10 oktober 2023

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 6 juli 2023 is in uw raad, bij de bespreking van 'De Voorjaarsnota 2023' de motie 'Investeer in Rotterdams open data platform' (23bb004873) aangenomen. Het college wordt verzocht de Rotterdamse visie op open data te herijken door o.a. criteria op te stellen voor de publicatie van datasets op het Rotterdams open data platform. Daarnaast het aantal datasets op het Rotterdams open data platform (sterk) uit te breiden.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

We gaan actief aan de slag met de Wet open overheid (Woo). Uitgangspunt is dat gemeentelijke data waar mogelijk open en herbruikbaar (FAIR-principes) wordt aangeboden.

Visie Open Data (16bb001277)

Motie Integrale herziening Rotterdamse digitaliseringsagenda (22bb007566)

Toelichting:

De Rotterdamse opgaven worden niet alleen geadresseerd door de gemeente, maar veelal opgepakt in een ecosysteem van maatschappelijke dienstverleners, bedrijven en bewoners. Soms spelen we geen directe rol, maar heeft de gemeente wel data die kan helpen de maatschappelijke opgave aan te pakken. Deze gemeentelijke data moet hiertoe toegankelijk (open en bruikbaar) zijn voor de opgaven in de stad, uiteraard met de juiste beschermingsmaatregelen ingebouwd. Dit betekent dat we als gemeente, onafhankelijk van onze rol in een opgave, altijd aan willen sluiten bij (inter)nationale open data standaarden.

Herijken Open Data visie

De eerder met de raad gedeelde Visie Open Data (16bb001277), waar in de motie naar verwezen wordt, stamt uit 2016. In 2021 is de daaropvolgende 'Datastrategie 2021-2025' in de Concern Directie vastgesteld met een significante plaats voor Open Data. Deze Datastrategie wordt periodiek herijkt en een eigenstandige herijking van de Visie Open Data is daardoor niet noodzakelijk. Per 1 september 2023 is ook een Chief Data Officer (CDO) aangesteld. De verwachting is de geactualiseerde Datastrategie medio 2024 ter kennisname naar uw raad te sturen.

Criteria voor de publicatie van datasets

Uitgangspunt voor de Rotterdamse criteria voor de publicatie van datasets zijn de landelijke en Europese richtlijnen. De EU stelt actief beleid, ambities en standaarden op die vertaald worden naar de nationale context. De Europese de Richtlijn inzake open data en hergebruik van overheidsinformatie ([Richtlijn 2019/1024/EU](#)), oftewel: de Open Data Richtlijn. Alle overheidsinformatie waarvan de betreffende overheidsorganisatie zelf over de intellectuele eigendomsrechten beschikt, moet in principe kosteloos beschikbaar worden gesteld voor hergebruik. De Open Data Richtlijn bevat ook regels voor overheidsorganisaties met betrekking tot het beschikbaar stellen van dynamische gegevens via Application Program Interfaces (API's).

Datasets met een hoge waarde, zoals statistieken of geografische gegevens, krijgen meer aandacht in de Open Data Richtlijn. Bij het openstellen van data wordt prioriteit gegeven aan de ontsluiting van deze 'high value' datasets, omdat deze data bijdraagt aan een transparante en open overheid. [Voor gemeenten en provincies is deze lijst al beschikbaar](#). Waarbij de kwaliteit (waaronder de actualiteit) van deze datasets doorslaggevend is. De beheerslasten die publicatie met zich meebrengt vormen een mogelijke drempel. Een aanjager om toch tot publicatie over te gaan is de omgevingswet waar de informatiepositie van de burger gelijk moet staan aan die van de overheid.

De relevantie van de datasets blijkt echter ook door de creatieve inzet van de gebruikers op de langere termijn. Daarom wil de gemeente Rotterdam een breed spectrum aan gegevens beschikbaar stellen. Dit gebeurt in afwisselende samenwerking met collega gemeenten en andere overheidsorganisaties. Recent is bijvoorbeeld een kennisuitwisseling gestart met Gent, waar meer ervaring is met een omvangrijker open [dataplatform](#) en een gevarieerde gebruikersgroep van burgers en met name organisaties.

De Nederlandse datastrategie geeft aanvullende kaders en wet- en regelgeving voor data-inrichting voor gemeenten. Rekening houdend met het samenspel met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid en AVG. De hieruit voortvloeiende criteria zijn reeds onderdeel van de bestaande datastrategie. We streven naar een flexibel datalandschap door loskoppeling van data en applicaties (Common Ground) met als stip op de horizon het Federatief datastelsel voor een open en transparante overheid (o.a. WOO) en de Omgevingswet. In de bovengenoemde herijkte datastrategie zullen zowel deze nieuwe criteria als ook de beslisboom uit de Visie Open Data (16bb001277) geïncorporeerd worden.

Investeer in Rotterdams open data platform

Het platform 'www.rotterdamopendata.nl' is overgegaan naar [Dataplatform Rotterdam](#). Dit platform bevat 14 datasets, waarvan een aantal gedateerd is. Rotterdam levert daarnaast aan het landelijke platform [Dataplatform Nederland | Data overheid](#)

De lopende Digitaliseringsagenda investeert met twee Open Data gerelateerde projecten in het Open Data Platform. Te weten 'GAIA' en 'Digitale Stad'. GAIA (Geo-, Asset- & Internet of Things gegevens Architectuur) heeft als doel (Open) Data middels de vigerende standaarden te ontsluiten en aan te bieden aan publicatie platforms, zoals het Open Data Platform. Door de uniforme manier van ontsluiten is dit platform onafhankelijk en kunnen de datasets ook gebruikt worden door bijvoorbeeld apps en 'data op de kaart viewers'. Als onderdeel van GAIA staan tientallen geografische datasets op de planning voor publicatie.

Aanvullend wordt binnen het project de Digitale Stad het Open Urban Platform (OUP) met een Digital Twin ontwikkelt. Doel van dit project is een open platform te creëren dat ervoor zorgt dat we in Rotterdam digitaal met elkaar verbonden worden en data kunnen uitwisselen vanuit een gedeelde digitale werkelijkheid van de stad Rotterdam. Hierbij werken we onder andere samen met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). Niet alleen Rotterdam werkt aan een OUP en/of soort gelijke digitale infrastructuur, ook andere gemeenten zoals Den Haag en provincie Zuid-Holland werken daar onder de noemer: 'Grenzeloos datalandschap' aan.

Aantal datasets (sterk) uitbreiden

Het aantal door Rotterdam gepubliceerde open datasets blijft momenteel achter op het aantal van de andere grote gemeenten. Navraag leert dat het daadwerkelijke gebruik van de gepubliceerde datasets echter sterk varieert. Als populairste open datasets worden genoemd: Evenementen, Cameraregister, Algoritmeregister, Bomenkaart en Meldingen openbare ruimte. Deze data worden door Rotterdam ook beschikbaar gesteld, alleen niet onder de noemer 'Open Data' of op het daarvoor bedoelde centrale platform. Hier valt voor Rotterdam de komende jaren winst te behalen.

De onderhanden Motie Integrale herziening Rotterdamse digitaliseringsagenda (22bb007566) concretiseert middels de 'Opgave Digitale Transformatie 2024 en verder' wederom twee speerpunten waarin Open Data zijn plaatst heeft: Van Data naar Waarde en Rotterdam Digitaal. Vooruitlopend op de te verwachten afhandeling van deze motie in december 2023 een korte toelichting op beide nader uit te werken speerpunten.

Onder het speerpunt 'van Data naar Waarde' verstevigen we ons datafundament met een reeks datasets. We werken hierbij volgens de eerdergenoemde criteria, vanuit een vraag gestuurde businesscase waarin de maatschappelijke en organisatorische baten voor de aanvrager benoemd staan, evenals baten voor breder gebruik. Waarbij de dataorganisatie de middelen heeft om de ondersteuning te verzorgen en om data breder ter beschikking te stellen. Het gaat in toenemende mate om 'open data': data die we ter beschikking stellen aan de maatschappij. Ons vertrekpunt is hierbij dat de Rotterdammer eigenaar is van zijn eigen data. We werken samen met ketenpartners om data in de keten beschikbaar te maken met gebruik van afgesproken principes en standaarden zoals Common Ground. Met deze structurele aanpak bevorderen we de ontsluiting en de kwaliteit van data uit gesloten ICT-systemen.

Rotterdam Digitaal wil de impact en mogelijkheden van nieuwe technologie blijven verkennen en duiden met innovatiepilots, altijd vanuit de interne verbinding en/of Rotterdammer. Rotterdam laat technologische innovatie vooral aan de markt en richt zichzelf meer op de toepassing en leren opschalen van bruikbare technologieën. Ook onderzoeken we de eventuele maatschappelijke vragen/keuzes bij nieuwe technologie zijn (denk aan ethiek). We werken onder meer vanuit innovatiecentrum VONK. We investeren in advies, opbouw van kennis en competenties, tooling.

Concreet wordt de datastrategie geactualiseerd onder leiding van de Chief Data Officer, inclusief gevraagde stimulans tot het publiceren van Open Data door de gemeente Rotterdam. Binnen de huidige digitaliseringsagenda lopen twee projecten met investering in open data (platform). Data is voor de komende jaren als speerpunt binnen de Opgave Digitale Transformatie benoemd.

De voortgang van deze ontwikkelingen blijft te volgen middels de Motie Integrale herziening Rotterdamse digitaliseringsagenda (22bb007566), de Monitor ICT-Projecten (MIP), de P&C-cyclus en de Datastrategie medio 2024. We stellen voor hiermee de motie 'Investeer in Rotterdams open data platform' (23bb004873) als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De activiteiten in 2023 zijn gedekt vanuit de lopende Digitaliseringsagenda. Verdere uitwerking in de Opgave Digitale Transformatie 2024 en verder.

De secretaris,
V.J.M. Roozen

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,
R.A.C.I. Simons, l.b.